

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 475/01
Zo dňa: 19. 06. 2013

Počet výtlačkov:
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 21
Počet príloh:

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku
subjektov územnej samosprávy pri správe, údržbe a obnove miestnych komunikácií**

Obec Ľubotice

December 2013

Zhrnutie

Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku subjektov územnej samosprávy pri správe, údržbe a obnove miestnych komunikácií vychádza zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na roky 2012-2014, kde nosnou oblasťou kontrolnej činnosti je efektívna verejná správa a v rámci nej samospráva – spokojný občan. Na rozdiel od kontroly súladu, ktorej výsledkom sú spravidla kontrolné zistenia súvisiace s porušením všeobecne záväzných právnych predpisov, sa kontrola výkonnosti zamerala na dosahovanie efektívnosti a účinnosti programov obcí a miest v oblasti miestnych komunikácií, s ohľadom na hospodárnosť a porovnanie zvolených ukazovateľov na vybrané štandardy.

Kontrolou bolo zistené, že obec po schválení rozpočtov v jednotlivých rokoch, rozpísala výdavky na tieto programy a podprogramy:

- v roku 2010 v 3 programoch a 4 podprogramoch (Program 1. Správa obce a podprogram 1.1. Obecný úrad; Program 2. Komunikácie a podprogramy 2.1. Údržba a 2.2. Výstavba; Program 5. Verejné osvetlenie a podprogram 5.2. Údržba verejného osvetlenia),
- v roku 2011 v 3 programoch a 5 podprogramoch (Program 1. Správa obce a podprogram 1.3. Externé služby; Program 5. Bezpečnosť a podprogram 5.2. Verejné osvetlenie; Program 7. Komunikácie a podprogramy 7.1. Oprava chodníkov, 7.2. Výstavba a rekonštrukcia, 7.3. Údržba),
- v roku 2012 v 3 programoch a 4 podprogramoch (Program 1. Správa obce a podprogram 1.3. Externé služby; Program 5. Bezpečnosť a podprogram 5.2. Verejné osvetlenie; Program 7. Komunikácie a podprogramy 7.1. (nepomenovaný) a 7.2. Oprava).

V programových rozpočtoch obec nemala stanovené zámery a ciele, ktoré obec plánovala realizovať. V jednotlivých rokoch boli zrealizované tieto projekty:

- v roku 2010 Rekonštrukcia ulice Šalgovická z vlastných prostriedkov,
- v roku 2011 Regenerácia centra obce Ľubotice spolufinancovanie bolo z prostriedkov Európskej únie, štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a vlastných prostriedkov,
- v roku 2012: - Živičná úprava chodníka na ulici Kalinčiakova z vlastných prostriedkov,
- Predĺženie ulíc Krížna, Makarenkova a Kalinčiakova z vlastných prostriedkov (provizórne riešenie).

Obec mala v priebehu kontrolovaného obdobia obmedzené zdroje na financovanie väčších investičných akcií. Na jednej strane vlastné príjmy obce klesali a oproti roku 2010 poklesli v roku 2011 o 1,75 % a v roku 2012 až o 3,18 %. Na strane druhej obec zaznamenala rast počtu obyvateľstva, keď oproti roku 2010 vzrástol počet obyvateľov v roku 2011 o 1,97 % a v roku 2012 až o 3,04 %, t. j. klesanie príjmov obce bolo v protiklade s rastom počtu obyvateľstva.

Klesajúci trend vlastných príjmov obce a rastúci počet obyvateľstva sa negatívne odzrkadlil na finančnej sile obce, ktorá zaznamenala tiež klesanie, keď oproti roku 2010 poklesla finančná sila obce v roku 2011 o 3,74 % a v roku 2012 až o 6,31 %. Napriek týmto skutočnostiam finančná sebestačnosť obce nebola alarmujúca, najvyššia bola v roku 2010, keď dosiahla 48,80 %, v nasledujúcom roku 2011 bol pokles na 27,66 % a v roku 2012 bol

pokles na 36,95 %. Priemerná finančná sebestačnosť obce za kontrolované obdobie bola vo výške 35,89 %, čo znamená, že väčšinu svojich výdavkov musela obec hradieť z cudzích zdrojov.

Trend vývoja programového rozpočtu na miestne komunikácie v priebehu kontrolovaného obdobia nebolo možné zhodnotiť. Suma rozpísaných výdavkov bola závislá od určenia priorít. V roku 2010 takouto prioritou bola „Rekonštrukcia ulice Šalgovická“ s celkovým nákladom 518 446 eur a v roku 2011 „Regenerácia centra obce Ľubotice“ s celkovými nákladmi 842 406 eur. V roku 2012 boli realizované iba provízorne predĺženia troch ulíc bez živičných povrchových úprav s celkovým nákladom 36 420,61 eur, v jednom prípade bola vykonaná živičná úprava chodníka 23 891,34 eur a ostatné výdavky boli za dokončovacie práce na regenerácii centra obce Ľubotice vo výške 228 406 eur a úhrada faktúr za práce vykonané v roku 2010 na rekonštrukcii ulice Šalgovická v sume 37 004 eur.

Letná údržba miestnych komunikácií pozostávala z oprav výtlkov a čistenia ulíc. Práce boli vykonané podnikateľskými subjektmi, ktoré majú na území katastra obce svoje sídlo, na základe objednávok obecného úradu.

Zimná údržba miestnych komunikácií spočívala v zabezpečení zjazdnosti ciest, schodnosti chodníkov, odpratávaní snehu a posype inertným materiálom. Práce boli zabezpečované dodávateľským spôsobom na základe každoročne uzatvorených zmlúv o dielo so špecializovanou právnickou osobou. V týchto zmluvách boli uvedené ako prioritné miestne komunikácie tie, po ktorých vedú trasy mestskej hromadnej dopravy. Z uvedeného dôvodu obec nemala problém so zabezpečovaním zjazdnosti ciest a schodnosti chodníkov.

Obec v programovom rozpočte a v jednotlivých programoch a podprogramoch nemala stanovené jednotlivé ciele a merateľné ukazovatele, a preto nebolo vykonávané ani monitorovanie plnenia programového rozpočtu ani programov a podprogramov v ktorých boli rozpísané výdavky súvisiace s miestnymi komunikáciami.

Obec na úseku miestnych komunikácií zabezpečovala služby na dobrej úrovni, o čom svedčí skutočnosť, že v obci nebola zaznamenaná v kontrolovanom období žiadna dopravná nehoda alebo úraz, ktoré by súviseli s kvalitou miestnych komunikácií.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 475/01 z 19. 06. 2013 vykonali:

Ing. Jozef Žák, vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Vasil Potičný, člen kontrolnej skupiny

kontrolnú akciu: Kontrola hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti použitia verejných prostriedkov a majetku subjektov územnej samosprávy pri správe, údržbe a obnove miestnych komunikácií, ktorej účelom bolo: Zistiť a zhodnotiť stav dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri využívaní verejných prostriedkov a majetku územnej samosprávy v oblasti správy, údržby a obnovy miestnych komunikácií.

Kontrola bola vykonaná v čase od 25.06.2013 do 28.11.2013 v kontrolovanom subjekte

Obec Ľubotice, Československých letcov 2, 080 06 Ľubotice, IČO 00690538

za kontrolované obdobie: roky 2010 - 2012 a súvisiace obdobie.

Predmetom kontroly bolo:

- preverenie hospodárnosti správy, údržby a obnovy miestnych komunikácií,
- preverenie efektívnosti správy, údržby a obnovy miestnych komunikácií,
- preverenie účinnosti správy, údržby a obnovy miestnych komunikácií.

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu

Obec Ľubotice (ďalej len „obec“) je podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, združujúci občanov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastnými finančnými prostriedkami a vlastným majetkom podľa všeobecne záväzných právnych predpisov. Samosprávu obce vykonávajú obyvatelia obce prostredníctvom verejných zhromaždení obyvateľov obce, hlasovaním obyvateľov obce a najmä prostredníctvom volených zástupcov obecného zastupiteľstva (ďalej len „OcZ“) a starostu obce. Najvyšším výkonným orgánom obce a štatutárnym zástupcom obce je starosta.

Podľa platnej legislatívy miestne komunikácie (ďalej len „MK“) sú všeobecne prístupné a užívané ulice, parkoviská vo vlastníctve obcí a verejné priestranstvá, ktoré slúžia miestnej doprave a sú zaradené do siete MK. Pre účely kontroly sa pod MK rozumeli komunikácie na území obce, ktorých majetkovú správu zabezpečovala obec, vrátane chodníkov, verejného priestranstva, parkovísk a cestných telies, ktoré sú v správe obce bez ohľadu na to, kto ich reálne využíval.

Pod správou MK sa vo všeobecnosti rozumie spôsob riadenia údržby, obnovy a výstavby MK. Údržba MK je súbor činností, ktorými sa cesty udržujú v prevádzkyschopnom stave za všetkých poveternostných podmienok. Údržbou sa odstraňujú alebo zmierňujú predovšetkým nedostatky v zjazdnosti a jej úlohou je zachovať projektom stanovené parametre MK a odstránením porúch prinavrátiť cestám pôvodné funkčné vlastnosti. Údržba a opravy sú zamerané len na premenné parametre, tzn. na charakteristiky, ktoré možno opravami a údržbou zlepšovať. Nepremenné parametre, tzn. geometrické charakteristiky (napr. výškové a smerové vedenie, šírka vozovky ...), môžu byť zlepšované len v rámci rekonštrukcií ciest. Opravami sa odstraňuje čiastočné fyzické opotrebenie alebo poškodenie MK za účelom jej uvedenia do predchádzajúceho alebo prevádzkyschopného stavu. Opravou sa MK uvedie do pôvodného stavu, v akom sa nachádzala v čase jej obstarania, zamedzuje sa vzniku jej ďalšieho poškodenia, zabezpečuje sa plynulosť a bezpečnosť premávky, a to i napriek zabudovaniu kvalitatívne nových prvkov, ktoré však neovplyvňujú výkonnosť a spôsob využitia MK.

Účelom kontroly bolo zistiť a zhodnotiť stav dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri využívaní verejných prostriedkov a majetku územnej samosprávy v oblasti správy, údržby a obnovy MK. Cieľom kontroly bolo preveriť procesy v meste, súvisiace s MK a poukázaním na prípadné rezervy v plánovacích, rozpočtových, riadiacich a iných procesoch subjektov samosprávy zlepšiť manažérske riadenie týchto subjektov, a tým napomôcť čerpať verejné zdroje hospodárnejšie, efektívnejšie a účinnejšie.

Pri kontrole bola preverovaná najmä úroveň dosahovania vytýčených cieľov a zámerov obce v oblasti MK, t.j. účinnosť vo väzbe na strategické materiály, ktorými boli programový rozpočet a plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja, ako aj iné strategické materiály, napr. Dopravná politika SR do roku 2015 a z nej vyplývajúce odporúčania. Ďalej bola preverená úroveň efektívnosti, t.j. aplikácia princípov a postupov najlepšej praxe pri správe, údržbe a obnove MK, a úroveň hospodárnosti najmä v nadväznosti na vybrané otázky verejného obstarávania, na úrovni rozpočtového procesu a zdrojov krytia komunálnych služieb.

Pri kontrole boli použité: metóda preskúmania relevantných dokladov (zmluvy, účtovné doklady, rozpočty, strategické dokumenty, uznesenia obecného zastupiteľstva a pod.), rozhovory s manažmentom obce, pomerové ukazovatele a bol preverený aj logický rámec jednotlivých programov, t.j. bola vykonaná analýza súvislostí, zámerov, cieľov, merateľných ukazovateľov a stratégie programov obce.

Kontrolná skupina vykonávala svoju činnosť v súlade so zákonom č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade SR (ďalej len „NKÚ SR“) v znení neskorších predpisov. Kontrola bola vykonaná v súlade s medzinárodne akceptovanými audítorskými štandardami ISSAI (INTOSAI), Európskymi vykonávacími štandardami pre kontrolné štandardy INTOSAI.

Základným normatívno-právnym a organizačným predpisom obce v rokoch 2010 – 2012 bol Štatút obce Ľubotice, ktorý bol schválený OcZ 14.12.1994. Obecný úrad v Ľuboticiach sa riadil podľa Organizačného poriadku Obecného úradu v Ľuboticiach (ďalej len „OcÚ“) zo dňa 12.01.2009. Podľa organizačného poriadku obec nemala zriadený referát, resp. vyčleneného zamestnanca zodpovedného za správu, údržbu a obnovu MK.

Obec v preverovaných rokoch mala platné Zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce Ľubotice, ktoré boli schválené OcZ dňa 07.06.2010 a účinnosť nadobudli 01.07.2010 a všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) č. 4/2012 zo dňa 10.12.2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, ktoré nadobudlo účinnosť 01.01.2013. Zároveň bolo zrušené VZN č. 5/2011 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady zo dňa 12.12.2011, ktoré upravovali poriadok, čistenie, údržbu a podmienky využívania MK. Toto VZN zrušilo VZN č. 5/2009 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady.

2. Hospodárnosť pri správe, údržbe a obnove miestnych komunikácií

2.1 Zdroje financovania správy, údržby obnovy MK

Podľa ročného výkazu o MK za rok 2012 obec v kontrolovaných rokoch spravovala 16,48 km MK s celkovou plochou 113 388 m², všetky sú s asfaltovým povrchom, štyri parkoviska s celkovou plochou 1 544 m² a päť mostov s celkovou dĺžkou 30 m. Cez obec vedie cesta I. triedy č. 1/18 o dĺžke 1,900 km, ktorá je v správe Slovenskej správy ciest a cesta III. triedy č. 068015 v dĺžke 2,400 km, ktorá je v správe VÚC Prešov. Uvedené údaje nebolo možné overiť z iného zdroja z toho dôvodu, že evidenčné karty dlhodobého majetku, na ktorých sú evidované MK, neobsahovali údaje o dĺžke, šírke či ploche a obec o MK nevedla inú evidenciu, kde by boli tieto údaje uvedené.

V preverovaných rokoch obec na správu, údržbu a obnovu MK používala vlastné prostriedky z podielových daní a miestnych daní, zo ŠR SR a prostriedky Európskej únie (ďalej len „EÚ“).

Obec bola povinná hospodáriť s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu a počas roka kontrolovať hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a monitorovať a hodnotiť plnenie programov obce.

Obec na každý rok (2010, 2011 a 2012) zostavovala programy a podprogramy obce, na ktoré po schválení rozpočtových prostriedkov rozpisovala výdavky. Nedostatok bol v tom, že na jednotlivé programy a podprogramy neboli rozpisované zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce, z tohto dôvodu nebolo vykonávané ani ich monitorovanie a vyhodnocovanie.

Zostavené programy a podprogramy obce neboli kompatibilné, každý rok boli menené niektoré názvy programov a podprogramov a ich čísla, čo sťažovalo monitorovanie vývoja jednotlivých nákladov.

Výdavky súvisiace s MK boli rozpočtované v rôznych programoch obce. Napríklad v roku 2010 boli rozpočtované v programoch Správa obce, Komunikácie a Verejné osvetlenie, v rokoch 2011 a 2012 v programoch Správa obce, Bezpečnosť a Prostredie pre život.

V štruktúre výdavkov na MK boli zahrnuté aj prostriedky poskytnuté obci formou dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy na vykonávanie pôsobnosti špeciálneho stavebného úradu pre MK a účelové komunikácie.

Tabuľka č. 1 – Podiel výdavkov obce Ľubotice na MK k celkovým rozpočtovým výdavkom obce v rokoch 2010-2012

Názov	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	SPOLU
Celkové výdavky rozpočtu	1 132 698	1 658 788	1 451 939	4 243 425
Celkové výdavky na MK	308 514	834 091	328 368	1 470 973
Podiel výdavkov na MK k celkovým výdavkom	27,24	50,28	22,62	34,66
Celkové bežné výdavky rozpočtu	679 273	601 060	678 745	1 959 078
Bežné výdavky na MK	23 955	26 192	74 295	124 442
Podiel bežných výdavkov na MK k celkovým bežným výdavkom	3,52	4,36	10,95	7,35
Celkové kapitálové výdavky rozpočtu	453 423	1 057 729	773 194	2 284 346
Kapitálové výdavky na MK	284 560	807 900	254 073	1 346 533
Podiel kapitálových výdavkov na MK k celkovým kapitálovým výdavkom	62,76	76,38	33,86	58,95

Zdroj: Čerpanie rozpočtu 2010 - 2012

Podľa vyššie uvedeného prehľadu obec preukázala vysoké čerpanie kapitálových výdavkov na MK v roku 2010, keď bola vykonaná kompletná rekonštrukcia ul. Šalgovická a v roku 2011, keď bola vykonaná regenerácia centra obce. V roku 2012 celkové kapitálové výdavky na MK zaznamenali pokles, nakoľko bola uhradená iba zvyšná časť nákladov na rekonštrukciu ul. Šalgovická, regeneráciu centra obce a predĺženie ulice Makarenkova.

Vyšší medziročný nárast bežných výdavkov bol zaznamenaný na opravu a údržbu MK, keď oproti roku 2010 vzrástli tieto výdavky v roku 2011 o 9,34 % a v roku 2012 až o 210,16 %, keď boli predĺžené ulice Krížna a Šalgovická a na ul. Kalinčiakova bola vykonaná živичná úprava chodníka.

Tabuľka č. 2 – Prehľad štruktúry výdavkov na MK obce v rokoch 2010 – 2012 v eur

Názov	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	SPOLU
Prenesený výkon štátnej správy	150,97	157,23	160,23	468,43
Dopravné značenie a svetelná signalizácia	1 995,83	2 331,91	1 790,80	6 118,54
Údržba a opravy spolu	21 807,72	20 719,30	61 006,44	103 533,46
z toho				
Zimná údržba	6 554,98	2 227,78	2 971,15	11 753,91
Letná oprava a údržba	15 252,74	18 491,52	58 035,29	91 779,55
Regenerácia centra obce spolu		614 000,98	228 406,00	842 406,98
Rekonštrukcia ulice Šalgovická	284 559,55	196 882,01	37 004,48	518 446,04
Z toho				
Rekonštrukcia	249 347,59	173 718,70	33 564,57	456 630,86
VO na ulici	35 211,96	23 163,31	3 439,91	61 815,18
Bežné výdavky spolu	23 954,52	26 191,99	74 294,61	124 441,12
Kapitálové výdavky spolu	284 559,55	807 899,44	254 073,34	1 346 532,33
CELKOM	308 514,07	834 091,43	328 367,95	1 470 973,45

Zdroj: Čerpanie rozpočtu 2010 - 2012

Na financovanie správy, údržby a obnovy MK obec použila v kontrolovanom období vlastné zdroje, zdroje štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy v cestnej doprave a na spolufinancovanie projektu (Regenerácia centra obce Ľubotice) zdroje EÚ.

Počas kontrolovaného obdobia obec použila v priemere iba 7,35 % bežných výdavkov na MK na ich údržbu. Z toho najväčšia časť 91 779,55 eur (88,64 %) bola použitá na letné opravy a údržbu MK a suma 11 753,91 eur (11,36 %) na zimnú údržbu, ktorá bola vykonávaná dodávateľsky na základe zmluvy o dielo.

Výdavky na zimnú a letnú údržbu MK v priebehu rokov 2010 a 2011 boli v podstate vyrovnané. Kým v roku 2010 boli v celkovej sume 21 807,72 eur, v nasledujúcom roku 2011 boli v sume 20 719,30 (pokles o 5,01 %) a v roku 2012 boli v sume 61 006,44 eur (navýšenie oproti roku 2011 o 194,44 %).

Výdavky na letnú opravu MK (výtlkov) v kontrolovanom období boli v celkovej sume 31 467,60 eur, z toho v roku 2010 boli v celkovej sume 15 252,74 eur (48,47 %), v roku 2011 to bolo 14 719,92 eur (46,78 %) a v roku 2012 v sume 1 494,94 eur (4,75 %). Zníženie výdavkov na opravu výtlkov súviselo s investíciami do rekonštrukcie ul. Šalgovická a regenerácie centra obce.

Výška výdavkov na zimnú údržbu MK bola primárne závislá od množstva snehových zrážok. Výdavky na obnovu MK v rámci letnej údržby ovplyvňoval predovšetkým pomerne dobrý technický stav MK.

Kapitálové prostriedkov v oblasti MK boli použité na realizáciu projektu „Regenerácia centra obce Ľubotice“ vrátane verejného osvetlenia, projektu „Rekonštrukcia ul. Šalgovická“ vrátane verejného osvetlenia a kapitálových výdavkov na predĺženie ulice Makarenkova. Rekonštrukcia ul. Šalgovická súvisela s jej technickým stavom (cestné panely), rekonštrukciou a novostavbami rodinných domov. Predĺženie ulíc Šalgovická, Makarenkova a Krížna priamo súviselo s pokračujúcou individuálnou bytovou výstavbou (ďalej len „IBV“) a zabezpečením prístupu k pozemkom, na ktorých je pripravovaná IBV a infraštruktúra. Predĺženia MK boli realizované len navážkou štrku, prípadne použitím starých cestných panelov z rekonštrukcie ul. Šalgovická, a to na predĺženie ul. Šalgovická nakoľko samotná výstavba IBV a inžinierskych sietí je iba v prípravnej fáze. Obec neukončila (nepokryla predĺžené časti ciest asfaltom) predĺženie MK z dôvodu ich možného poškodenia používaním ťažkých mechanizmov pri realizácii jednotlivých stavieb.

Štruktúra výdavkov obce na MK zodpovedala zabezpečeniu základnej prejazdnosti a prevádzkyschopného stavu MK.

Tabuľka č. 3 – Prehľad zdrojov financovania správy, údržby a obnovy MK v rokoch 2010 – 2012 v eur

Financovanie správy, údržby a obnovy MK			
Zdroje	Roky		
	2010	2011	2012
vlastné	308 363,10 eur	252 778,53 eur	139 239,16 eur
štátny rozpočet	150,97 eur	61 258,96 eur	19 894,30 eur
EÚ	0,00 eur	519 364,83 eur	167 739,55 eur
Spolu	308 514,07 eur	833 402,32 eur	326 873,01 eur
podiel vlastných zdrojov	99,95 %	30,33 %	42,60 %
podiel zdrojov ŠR	0,05 %	7,35 %	6,08 %
podiel zdrojov EÚ	0,00 %	62,32 %	51,32 %
súčet podielov	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Zdroj: Čerpanie rozpočtu 2010 - 2012

V kontrolovanom období obec hradila 47,68 % nákladov spojených so správou, údržbou a obnovou MK z vlastných zdrojov a 46,78 % nákladov zo zdrojov EÚ. V roku 2011 a 2012 v rámci Regionálneho operačného programu, Prioritnej osi 4 – Regenerácia sídiel, Opatrenia 4.1 - Regenerácia sídiel obec úspešne realizovala projekt „Regenerácia centra obce Ľubotice“. Oprávnené výdavky spojené s realizáciou tohto projektu boli hrazené zo:

- štrukturálnych fondov EÚ vo výške 85,00 %,
- štátneho rozpočtu SR vo výške 10,00 % a
- vlastných zdrojov obce vo výške 5,00 %.

Tabuľka č. 4 – Finančná sebestačnosť a finančná sila obce Ľubotice v rokoch 2010 – 2012

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
vlastné príjmy obce	504 395 €	495 728 €	488 847 €
celkové príjmy obce	1 033 564 €	1 792 270 €	1 322 987 €
počet obyvateľov obce	3 060	3 120	3 153
finančná sebestačnosť obce	48,80 %	27,66 %	36,95 %
finančná sila obce	164,83 €/obyv.	158,89 €/obyv.	155,04 €/obyv.

Zdroj: Čerpanie rozpočtu 2010 - 2012

Obec mala v priebehu kontrolovaného obdobia obmedzené zdroje na financovanie väčších investičných akcií, v rokoch 2010 a 2011 mala problémy so svojou platobnou schopnosťou. Obec nedokázala splatiť všetky svoje záväzky voči dodávateľom prác na MK v plnej výške a v termíne splatnosti. Faktúry za práce na projekte „Rekonštrukcia ulice Šalgovicka“ uhrádzala postupne, v splátkach. Napr.:

- Fa. č. 2010434 zo dňa 19.11.2010 na sumu 179 447,82 eur platila v siedmych splátkach v dňoch 27.06.2011 – 09.03.2012, termín splatnosti bol do 30.06.2011,
- Fa. č. 300100792 zo dňa 07.10.2010 na sumu 23 163,31 eur platila v troch splátkach v dňoch 08.07.2011 – 21.11.2011, termín splatnosti bol do 30.06.2011,
- Fa. č. 2011111 z 31.05.2011 na sumu 7 074,41 eur bola uhradená až 29.03.2012, termín splatnosti bol do 20.06.2011,
- Fa. č. 2011160 z 08.07.2011 na sumu 10 485,61 eur bola uhradená až 30.04.2012, termín splatnosti bol do 25.07.2011.

2.2 Rozpočtovanie a alokovanie prostriedkov programového rozpočtu na činnosť správy, údržby a obnovu MK

Rozpočty obce na MK boli v kontrolovanom období zostavené a následne boli rozpísané na jednotlivé programy obce a podprogramy. V priebehu jednotlivých rokov 2010, 2011 a 2012 programovým rozpočtom nebola venovaná patričná pozornosť. Plnenie programového rozpočtu nebolo kontrolované ani vyhodnocované, neboli vykonávané rozpočtové opatrenia v prípade nečerpania alebo prečerpania finančných prostriedkov na jednotlivých programoch alebo podprogramoch programových rozpočtov.

Schválené rozpočtové prostriedky obce boli následne rozpísané na jednotlivé programy obce a podprogramy obce:

- v roku 2010 bolo 9 programov a 24 podprogramov,
- v roku 2011 bolo 13 programov a 33 podprogramov,
- v roku 2012 bolo 13 programov a 31 podprogramov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Rozpočtové prostriedky na MK boli rozpísané v programovom rozpočte takto:

Tabuľka č. 5 - Programový rozpočet na rok 2010 v eur

Program	Podprogram	Programový rozpočet			Plnenie v %
		Schválený	Upravený	Skutočný	
1. Správa obce	1.1. Obecný úrad	151		151	100,00
2. Komunikácie		371 958		311 581	85,06
	2.1. Údržba	37 000		22 886	61,80
	2.2. Výstavba	334 958		288 695	86,19
4. Verejné osvetlenie	5.2. Údržba VO	7 640		8 730	114,27
S P O L U MK:		751 707		632 043	84,08
S P O L U všetky programy:		1 666 954		1 918 612	115,10

Zdroj: Rozpočet obce na rok 2010

Tabuľka č. 6 - Programový rozpočet na rok 2011 v eur

Program	Podprogram	Programový rozpočet			Plnenie v %
		Schválený	Upravený	Skutočný	
1. Správa obce	1.3. Externé služby	157	157	157	100,00
4. Bezpečnosť	5.2. Verejné osvetlenie	46 230	130 190	128 908	99,02
7. Komunikácie		12 000	754 180	727 448	96,46
	7.1. Oprava chodníkov	12 000	18 000	18 031	100,17
	7.2. Výstavba a rekonštrukcia	0	731 880	705 251	96,36
	7.3. Údržba		4 300	4 166	96,88
S P O L U MK:		58 387	884 527	856 513	96,83
S P O L U všetky programy:		1 353 608	2 542 618	2 574 520	101,25

Zdroj: Rozpočet obce na rok 2011

Tabuľka č. 7 - Programový rozpočet na rok 2012 v eur

Program	Podprogram	Programový rozpočet			Plnenie v %
		Schválený	Upravený	Skutočný	
1. Správa obce	1.3. Externé služby	160		160	100,00
5. Bezpečnosť	5.2. Verejné osvetlenie	38 800		67 196	173,19
7. Komunikácie		231 073		241 326	104,44
	7.1. (neuvedený)	210 073		203 102	96,68
	7.2. Oprava	21 000		38 224	182,02
S P O L U MK:		270 033		308 682	114,31
S P O L U všetky programy:		1 727 761		2 651 679	153,47

Zdroj: Rozpočet obce na rok 2012

Tabuľka č. 8 - Programový rozpočet MK za roky 2010 - 2012 v eur

Rok	Rozpočet v eur	Skutočnosť v eur	Plnenie v %
2010	751 707	632 043	84,08
2011	884 527	856 513	96,83
2012	270 033	308 682	114,31
S P O L U:	1 906 267	1 797 238	94,29

Zdroj: Rozpočty obce na roky 2010 - 2012

Obec zabezpečovala údržbu, obnovu a výstavbu MK v kontrolovanom období rokov 2010 – 2012 najmä dodávateľsky. Najväčšie projekty „Regenerácia centra obce Ľubotice“, „Rekonštrukcia ulice Šalgovická“ a „Živičná úprava chodníka na ul. Kalinčiakova“ boli realizované výlučne dodávateľským spôsobom. Realizáciou projektov boli poverení výlučne víťazi výberových konaní, s ktorými boli uzavreté zmluvy a dohody:

Projekt „Regenerácia centra obce Ľubotice“,

Na realizáciu tohto projektu obec uzatvorila dňa 16.06.2010 s poskytovateľom Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR, Prievozská 2/B, 825 25 Bratislava 26 (ďalej len „MVR SR“) **Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. Z2214012039401** (ďalej len „NFP“). Predmetom bola úprava zmluvných podmienok, práv a povinností medzi Poskytovateľom a Prijímateľom (obec) pri poskytnutí NFP na realizáciu aktivít tohto projektu, ktorý je predmetom schválenej žiadosti o NFP – NFP22140120247. Na realizáciu projektu bol schválený rozpočet v celkovej sume 847 563,13 eur, z toho:

- Revitalizácia verejných priestranstiev sídla (stavebné práce) 806 613,13 eur,
- Projektové a inžinierske práce (projektová dokumentácia) 40 950,00 eur,
- Verejné obstarávanie 1 450,00 eur,
- Externý manažment projektu 14 500,00 eur.

Na realizáciu uvedeného projektu obec uzatvorila tieto zmluvy a dohody s dodávateľmi prác:

- 15.03.2009 - 02.12.2011 bolo uzavretých 6 zmlúv o dielo na:
- vyhotovenie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie a realizáciu,
- poskytnutie odbornej pomoci pri verejnom obstarávaní,
- externý manažment projektu (implementácia a monitoring) realizácie stavebného diela,
- zabezpečenie inžinierskej činnosti v realizácii stavby,
- verejné osvetlenie,
- obecný rozhlas.

Dňa 25.07.2011 obec so Slovenskou záručnou a rozvojovou bankou, a.s. uzatvorila dve úverové zmluvy, ktorých predmetom bolo poskytnutie úveru v sume 169 520,00 eur na preklopenie časového nesúladu medzi potrebou zdrojov a vyplatením príspevku z fondu EU na financovanie oprávnených nákladov obce vyplývajúcich z realizácie projektu „Regenerácia centra obce Ľubotice“.

Stavebné povolenie na realizáciu projektu „Regenerácia centra obce Ľubotice“ vydala obec 11.07.2009 pod č. H/2009/42-Mk. Protokol o odovzdaní a prevzatí staveniska bol vyhotovený 12.04.2011. Stavenisko bolo vymedzené priestorom pred obecným úradom. Staveniskom bola aj časť ulice Makareňkovej od kostola po ulicu Kalinčiakovu a celá ulica Kalinčiakova.

Protokol o odovzdaní a prevzatí stavby „Regenerácia centra Obce Ľubotice“ bol vypracovaný 28.12.2011, podľa ktorého podiel spolufinancovania z verejných zdrojov bol v sume 804 595,80 eur. Práce boli začaté 25.04.2011 a dokončené 21.12.2011. Kolaudačné rozhodnutie obec vydala 27.01.2012 pod číslom H/2012/7-Mk.

I. Projekt „Rekonštrukcia ulice Šalgovicka“

Na realizáciu tohto projektu obec uzatvorila tieto zmluvy s dodávateľmi prác:

- Zmluva o dielo č. 9R/2010 z 03.06.2010 (ďalej len „ZoD č. 9R/2010“) uzatvorená s obchodnou spoločnosťou. Predmetom zmluvy bola realizácia projektu „Rekonštrukcia ulice Šalgovická“ podľa schválenej dokumentácie. Dodatkom č. 1 zo dňa 25.10.2010 k tejto ZoD termín ukončenia prác bol predĺžený do 15.11.2010. Cena bola stanovená podľa schválenej projektovej dokumentácie a v súlade s rozpočtom zhotoviteľa v sume 425 435,12 eur takto:
 - SO-01 Rekonštrukcia cesty 336 644,63 eur
 - SO-02 Chodník 65 611,73 eur
 - SO-04 Povrchové odvodnenie 23 178,75 eur
- Zmluva o dielo, ktorej predmetom bola realizácia verejného osvetlenia pri rekonštrukcii ulice Šalgovická,
- Mandátna zmluva, ktorej predmetom bola investorská činnosť.

II. Stavba „Živičná úprava chodníka Kalinčiakova ul. Ľubotice“

Predmetom uzavretej zmluvy o dielo bola živičná úprava chodníka na ul. Kalinčiakova podľa cenovej ponuky.

III. Zimná údržba MK

Zimná údržba MK bola zabezpečovaná na základe zmlúv, ktoré OcÚ uzatvoril so špecializovanou právnickou osobou a ktorých predmetom bola zimná údržba MK Ľubotice v rozsahu: Pluhovanie a posyp na MK: ul. Nižňanská, Makarenkova, Korabinského, Kapušanská, Strážnická, Bardejovská, Kalinčiakova a výjazd z ul. Sibírskej na ul. Hapákovu v celkovej dĺžke 3,2 km. Na ostatných MK len pluhovanie s traktorovou radlicou. Trasa mestskej hromadnej dopravy (ďalej len „MHD“) mala byť zabezpečovaná na telefonické vyžiadanie dispečera MHD, ostatné komunikácie na telefonickú výzvu objednávateľa. Jedná sa o:

- Zmluvu o dielo z 01 m 10 r 2010 z 01.11.2010 na dobu od 01.11.2010 do 31.03.2011,
- Zmluvu o dielo z 01 m 11 r 2011 z 15.11.2011 na dobu od 15.11.2011 do 31.03.2012,
- Zmluvu o dielo z 02 m 11 r 2012 z 31.10.2012 na dobu od 01.11.2012 do 31.03.2013.

Zjazdnosť ostatných ciest a chodníkov v zimnom období 2012/2013 vykonávala právnická osoba na základe objednávky obce č. OB/20120028 zo dňa 17.12.2012.

IV. Dopravné značenie a cestná signalizácia

Vodorovné dopravné značenie, dodávka dopravných značiek a údržba a revízia cestnej svetelnej signalizácie, boli vykonávané na základe objednávok obce, právnickými osobami bez výberového konania. Išlo o sumy do 500,00 eur.

V. Oprava a údržba MK

Opravu a údržbu MK (letnú) zabezpečovalo deväť právnických osôb. Všetky práce na úseku MK súvisiace s opravou a údržbou MK obec obstarala priamym zadáním zákazky (písomná objednávka) bez prieskumu trhu a bez výberového konania. Z hľadiska dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov obec priamym zadáním zákaziek nekonala v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní, nakoľko žiadna z realizovaných zákaziek svojou hodnotou nepresiahla hornú hranicu zákaziek s nízkou hodnotou pri stavebných prácach.

Vzhľadom na obmedzené zdroje obce však bolo priame zadanie zákaziek prác na MK a nevykonanie prieskumov trhu nevhodné, pretože obec nehľadala ekonomicky najvýhodnejšiu cenu.

2.3 Opodstatnenosť zmien programového rozpočtu v rámci programu správy, údržby a obnovy MK

Schválené rozpočty obce v priebehu jednotlivých rokov kontrolovaného obdobia boli upravované podľa potreby. Zmeny programového rozpočtu boli vykonané iba čiastočne v roku 2011, v rokoch 2010 a 2012 zmeny programového rozpočtu neboli vykonávané vôbec, čo znamená, že programovému rozpočtu zo strany obce nebola venovaná dostatočná pozornosť.

3. Preverenie efektívnosti pri správe, údržbe a obnove miestnych komunikácií

3.1 Aktivity obce pri správe, údržbe a obnove MK

Zimnú a letnú údržbu a základné opravy MK obec Ľubotice vykonávala dodávateľsky prostredníctvom právnických osôb pôsobiacich v katastrálnom území obce, ale aj externých dodávateľov. Letná údržba MK bola vykonávaná plánovane pri živicičnej úprave chodníka na ul. Kalinčiakova a predĺžení ulíc Krížna, Makarenkova a Šalgovická a neplánovane opravy boli vykonávané podľa potreby pri obnove vodorovných značení a výmene poškodených dopravných značiek a cestnej svetelnej signalizácie.

Zimná údržba, t. j. najmä odhŕňanie snehu a posyp, bola vykonávaná dodávateľským spôsobom na základe uzavretej zmluvy s právnickou osobou a podľa potreby. Obec mala vypracovaný operačný plán údržby MK, ktorý podmienky na vykonávanie údržby konkretizoval a špecifikoval. Ako prioritné MK, boli určené tie, ktoré bolo potrebné sprevádzniť ako prvé, t. j. komunikácie, po ktorých premávajú autobusové spoje a linky MHD (sú uvedené v troch zmluvách, ktoré Obecný úrad Ľubotice každoročne uzatváral na mesiace november až marec so špecializovanou právnickou osobou. Zjazdnosť ostatných MK bola zabezpečovaná právnickými osobami pôsobiacimi v katastrálnom území obce. Zjazdnosť jednotlivých MK bola zabezpečená.

3.2 Monitoring stanovených cieľov obce pri správe, údržbe a obnove MK

Obec bola povinná hospodáriť s rozpočtovými prostriedkami podľa schváleného rozpočtu a počas roka kontrolovať hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a monitorovať a hodnotiť plnenie programov obce.

Obec v priebehu kontrolovaného obdobia (roky 2010 - 2012) zostavovala programy a podprogramy obce, na ktoré po schválení rozpočtových prostriedkov rozpisovala výdavky. Nedostatkom bolo to, že na jednotlivé programy a podprogramy neboli rozpisované zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce, z tohto dôvodu nebolo vykonávané ani ich monitorovanie a vyhodnocovanie s výnimkou realizácie „Regenerácie centra obce Ľubotice“.

Zostavené programy a podprogramy obce neboli kompatibilné, každý rok boli menené niektoré názvy programov a podprogramov a ich čísla, čo sťažovalo monitorovanie vývoja jednotlivých nákladov.

V priebehu kontrolovaného obdobia obec zrealizovala Rekonštrukciu cesty Šalgovická, Regeneráciu centra obce Ľubotice, Živičnú úpravu chodníka na ul. Kalinčiakova, predĺženie ulíc Krížna, Makarenkova a Šalgovická.

Tabuľka č. 9 – Prehľad výstavby a obnovy MK v obci Ľubotice v rokoch 2010 – 2013

Výstavba a obnova MK	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
celková dĺžka MK v km	16,480	16,480	16,480
celková plocha MK v m ²	113 388	113 388	113 388
dĺžka novopostavených MK v km	X	1,052	X
plocha novopostavených MK v m ²	X	7 005	X
podiel novopostavených MK k celkovej dĺžke MK v %	X	6,38	X
podiel novopostavených MK k celkovej ploche MK v %	X	6,18	X
výdavky na nové MK v eur	X	842 407	X
výdavky na výstavbu 1 km MK v eur	X	800 767,11	X
výdavky na výstavbu 1 m ² MK v eur	X	120,26	X
Dĺžka obnovených MK v km	0,637	X	0,480
plocha obnovených MK v m ²	3 822	X	960
podiel obnovených MK k celkovej ploche MK v %	3,37	X	0,85
výdavky na obnovu MK v eur	518 446	X	23 891
výdavky na obnovu 1 km MK v eur	813 886,98	X	49 772,92
výdavky na obnovu 1 m ² MK v eur	135,65	X	24,89
Parkoviská – počet v m ²	4	4	4
Parkoviská – plocha v m ²	1 544	1 544	1 544
Mosty - počet	5	5	5
Mosty – dĺžka v m	30	30	30

Zdroj: Karty majetku, plnenie rozpočtu 2010 - 2012

3.3. Trend výdavkov na zabezpečenie správy, údržby a obnovy MK

Výdavky na zabezpečenie správy, údržby a obnovy MK boli v súlade s potrebou riešiť cestnú sieť vzhľadom na rozširujúcu sa IBV, ale aj kvalitu existujúcich MK. Z uvedeného dôvodu obec pristúpila v roku 2010 k rekonštrukcii ul. Šalgovickej a následne v roku 2012 aj k jej predĺženiu. Výdavky na rekonštrukciu a predĺženie boli hradené z vlastných prostriedkov. V roku 2011 obec realizovala z prostriedkov EÚ projekt „Regenerácia centra obce Ľubotice“, pričom bola vykonaná oprava ulíc Československých letcov, Makarenkova a Kalinčiakova a zároveň bola vykonaná komplexná oprava chodníkov a verejného osvetlenia pozdĺž týchto ciest. Živičná (asfaltová) úprava jedného chodníka na ul. Kalinčiakova bola vykonaná v nasledujúcom roku 2012 z vlastných prostriedkov obce. V roku 2012 obec nerealizovala žiadne veľké projekty súvisiace s MK. Bolo realizované iba predĺženia ulíc Krížna a Makarenkova s nespevneným povrchom (provizórne riešenie bez živičnej úpravy).

Ostatné výdavky na MK v roku 2012 tvorili oneskorené úhrady dodávateľských faktúr za rekonštrukciu ulice Šalgovická a regeneráciu centra obce z roku 2011.

Obec mala v priebehu kontrolovaného obdobia obmedzené zdroje na financovanie väčších investičných akcií. Priemerná finančná sebestačnosť obce za kontrolované obdobie bola iba vo výške 33,70 %, čo znamená, že väčšinu svojich výdavkov musela obec hradiť z cudzích zdrojov. Vlastné príjmy obce od roku 2010 klesali. Oproti roku 2010 poklesli vlastné príjmy v roku 2011 o 1,75 % a v roku 2012 o 3,18 %.

Podobne, ako finančná sebestačnosť, nízku úroveň mala i finančná sila obce, ktorá oproti roku 2010 poklesla v roku 2011 o 3,74 % a v roku 2012 o 6,31 %.

Pokles vlastných príjmov sa prejavoval aj v ďalších možnostiach investovania do opráv a údržby MK.

Pre obmedzené finančné zdroje sa v obci vykonávala len základná, najnevyhnutnejšia údržba a obnova MK. Na väčšie investičné akcie obci chýbali finančné prostriedky. Z tohto hľadiska možno použitie finančných prostriedkov na výstavbu a obnovu MK považovať za efektívne.

Obec mala v oblasti správy, údržby a obnovy MK pomerne dobrú východiskovú pozíciu. Technický stav spravovaných MK bol na dobrej úrovni a nevyžadoval si rozsiahlejšiu obnovu. Obec mala dobudovanú cestnú sieť, ale vzhľadom na rýchlo postupujúcu IBV bude potrebovať v najbližších rokoch investovať do siete MK množstvo finančných prostriedkov.

3.4. Stratégia obce pri správe, údržbe a obnove MK

Stratégia obce pri správe, údržbe a obnove MK bola determinovaná faktorom potreby a faktorom možnosti.

Faktor potreby vyplýval z nutnosti riešenia údržby, opravy, obnovy, rekonštrukcie a výstavby MK.

Faktor možnosti bol limitovaný množstvom vlastných finančných prostriedkov, ktoré obec mohla použiť v rámci rozpočtu na riešenie najmä rekonštrukcie a výstavby MK. Ďalšie možnosti sa javili pri použití účelových dotácií zo SR prípadne zo štrukturálnych fondov EÚ. Čerpanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ nebolo možné, nakoľko v poslednom období nebola zo strany SR vypísaná žiadna výzva na čerpanie prostriedkov na cestnú infraštruktúru.

3.5. Aplikácia postupov a princípov najlepšej praxe pri správe, údržbe a obnove MK

Preverovaná obec je koncovou obcou, leží severovýchodne od mesta Prešov, t.j. nachádza sa mimo hlavného ťahu (hlavnej cesty) v smere Prešov – Bardejov. V rokoch 1971 až 1990 bola obec súčasťou mesta Prešov. Trvalo v obci žije viac ako 3 000 občanov.

V obci sa nachádza športový areál s futbalovým ihriskom, dvoma tenisovými kurtami a volejbalovým ihriskom. Postavené bolo aj ihrisko s umelou trávou. Je tu Materská škôlka,

Základná škola a Stredná priemyselná škola drevárska. V obci je možnosť stravovania a ubytovania.

Obec má obytnú zónu a rozsiahlu zónu priemyselnú, kde pôsobí viac než 100 podnikateľských subjektov. V obytnej zóne sa formuje okrem rodinných domov i hromadná bytová výstavba – sídlisko Pod Hájom s modernými bytovými jednotkami. Vzhľadom na vybudovanú infraštruktúru, geografickú polohu a pracovné príležitosti je obec Ľubotice atraktívnou a dynamicky sa rozvíjajúcou obcou. Celá obec je plynofikovaná a napojená na verejnú kanalizáciu.

V predchádzajúcich rokoch obec venovala MK patričnú pozornosť, čoho výsledkom sú MK v dobrom stave. Stav MK je v neustálej pozornosti poslancov OZ, starostu obce, ale aj občanov. Obec nemá zriadený právny subjekt, ktorý by sa zaoberal správou, opravou a údržbou MK,, ani referát na OcÚ, ktorý by sa zaoberal iba problematikou MK. Vzniknuté problémy (výtlky, dopravné značenie, svetelná signalizácia, posyp, odpratávanie snehu, a pod.) sú operatívne riešené. V obci neboli zaznamenané žiadne dopravné nehody spôsobené stavom MK.

4. Preverenie účinnosti pri správe, údržbe a obnove MK

4.1 Plnenie cieľov a zámerov programového rozpočtu obce, Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Programové rozpočtovanie je taký systém rozpočtovania a hodnotenia, ktorý kladie dôraz na vzťah medzi disponibilnými prostriedkami a očakávaným výstupom, resp. výsledkom činnosti, ktoré realizuje samospráva.

Rozpočty obce na MK boli v kontrolovanom období zostavené a po ich schválení obecným zastupiteľstvom boli rozpisované na jednotlivé programy obce a podprogramy:

- v roku 2010 bolo 9 programov a 24 podprogramov,
- v roku 2011 bolo 13 programov a 33 podprogramov,
- v roku 2012 bolo 13 programov a 31 podprogramov.

Pri jednotlivých podprogramoch neboli stanovené zábery, ciele a merateľné ukazovatele.

V priebehu jednotlivých rokov 2010, 2011 a 2012 programovým rozpočtom nebola venovaná patričná pozornosť. Plnenie programového rozpočtu nebolo kontrolované ani vyhodnocované, rozpočtové opatrenia v prípade nečerpania alebo prečerpania finančných prostriedkov na jednotlivých programoch alebo podprogramoch programových rozpočtov boli vykonávané iba v roku 2011.

Zámery a ciele obce Ľubotice na úseku MK v kontrolovanom období definoval Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Ľubotice (ďalej len „PHSR“) vypracovaný na programové obdobie rokov 2008 – 2013. Jedným zo strategických cieľov ako prioritná oblasť A - Investície do základnej infraštruktúry podľa PHSR pod bodom 2 bolo zlepšenie kvality miestnych komunikácií a dobudovanie chodníkov, pod ktorými sa rozumeli:

„Jestvujúce trasy obslužných, spojovacích a prístupových komunikácií, ktoré bolo potrebné v niektorých častiach rekonštruovať. Nová sieť chodníkov by mala nadväzovať na jestvujúcu sieť.“

Táto aktivita nemala zadefinovaný zámer, resp. prínos, ktorý by vyjadril pozitívny dôsledok, resp. dopad vynaložených finančných prostriedkov. Závažným nedostatkom všetkých špecifických cieľov PHSR a z nich vychádzajúcich aktivít bolo, že nemali stanovené merateľné ukazovatele a chýbala im východisková hodnota, voči ktorej sa malo posudzovať plnenie cieľa. PHSR dokonca ani neurčoval, aké majú byť cieľové hodnoty, čo sa považuje za splnenie určeného cieľa. V prípade realizácie tejto aktivity tak nebolo možné preukázať jej prínos, ani sledovať dosahovanie spoločensko-ekonomických zmien spôsobených splnením aktivity.

V rámci PHSR bolo jeho spracovateľom odporučené, aby sa súčasťou manažérskeho zabezpečenia implementácie každej spracovanej aktivity stal systém monitorovania a hodnotenia. Bez stanovenia merateľných ukazovateľov už vo fáze definovania aktivít však bolo zrejmé, že obec nebude schopná vyhodnotiť prínos aktivít.

Na základe vyššie uvedených skutočností NKÚ SR konštatuje, že PHSR mal charakter formálne prijatého dokumentu, s ktorým pri uplatňovaní v praxi sú problémy. Z hľadiska plnenia cieľov uvedených v PHSR bol systém správy, údržby a obnovy MK v obci Ľubotice neúčinný, keďže zo štyroch plánovaných cieľov sa čiastočne plnil len jeden.

Obec Ľubotice nemala v kontrolovanom období rokov 2010 – 2012 žiadne zámery a ciele, ktoré by boli súčasťou schválených rozpočtov obce. Rozpočty obce Ľubotice v kontrolovanom období boli len formálne rozdelené na niekoľko programov a podprogramov. Ani jeden z nich však neobsahoval žiadne zámery a ciele, ktoré obec chcela realizovať zo svojich výdavkov. Rozpočty taktiež neobsahovali žiadne merateľné ukazovatele. Schválené programové rozpočty obsahovali len uvedenie názvov programov, resp. podprogramov s vyčíslením alokácie finančných prostriedkov pre každý program a jeho časti. Schválený programový rozpočet teda nekládol dôraz na prezentáciu plánovaných a dosahovaných výstupov a výsledkov.

Tým, že obec pri schvaľovaní programových rozpočtov nezadefinovala zámery, ciele ani merateľné ukazovatele, nevytvorila primerané podmienky pre plánovanie svojich úloh a aktivít a nekládla dôraz na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Obec nezabezpečila zrealizovanie takého systému plánovania, rozpočtovania a hodnotenia, ktorý by kládol dôraz na vzťah medzi rozpočtom obce a očakávanými (plánovanými) výstupmi a výsledkami realizovaných činností, financovaných z rozpočtu obce.

Pre chýbajúce zámery a ciele programových rozpočtov nebolo možné zhodnotiť účinnosť systému správy, údržby a obnovy MK.

Napriek vyššie uvedenému všetky činnosti, ktoré obec vykonávala vo vzťahu k MK, viedli k napĺňaniu základného cieľa obce, t. j. zabezpečiť zjazdnosť a údržbu MK.

4.2 Spokojnosť obyvateľov obce so správou, údržbou a obnovou miestnych komunikácií

Systém monitorovania kvality MK, ich stavu a premávky na nich bol v obci zabezpečovaný zaužívaným systémom nahlasovania sťažností, resp. požiadaviek občanov. Tieto boli nahlasované spravidla osobne alebo telefonicky. Spätná väzba od občanov bola realizovaná prostredníctvom telefónu alebo osobným stretnutím s občanmi. Úroveň interakcie medzi občanom a obcou bolo možné zhodnotiť ako efektívnu, pretože monitorovanie kvality MK a premávky na nich bolo realizované priamo užívateľmi MK, t. j. obyvateľmi obce. Rekonštrukcia MK bola vykonaná v nadväznosti na IBV.

V kontrolovanom období obec neevidovala poistné udalosti, ktoré by súviseli s MK, resp. ich stavom alebo kvalitou, ani neprerokovala žiadny priestupok na úseku MK, čo bolo čiastočne spôsobené neexistenciou inštitútu obecnej polície.

V priebehu kontrolovaného obdobia obec nezaznamenala písomnú sťažnosť na stav alebo nedostatky na úseku MK. Obec v uvedených rokoch nemonitorovala spokojnosť obyvateľov obce s letnou či zimnou údržbou MK. Obyvatelia alebo návštevníci obce mali možnosť sa k danej problematike vyjadrovať na verejných zhromaždeniach, resp. vyjadriť svoj názor poslancom OcZ. Na základe uvedeného možno konštatovať, že obyvatelia boli spokojní so stavom a údržbou MK.

Z dôvodu zistenia postoja obyvateľstva k systému správy, údržby a obnovy MK bol prostredníctvom internetu elektronicky distribuovaný dotazník. K dotazníku sa mohol vyjadriť ktorýkoľvek občan z celkového počtu 3 153 obyvateľov obce. Na dotazník odpovedalo 17 respondentov, ktorí vyplnili predmetný dotazník a ktorým bola zaručená anonymita, čo predstavovalo 0,54 % obyvateľov obce.

Na jednotlivé otázky respondenti odpovedali nasledovne:

Otázka č. 1: Poznáte ciele a zámery Vašej obce v oblasti MK?

Áno 6 35 %.

Nie 11 65 %.

Z odpovedí na prvú otázku vyplýva, že väčšina obyvateľov obce (65 %) zámery a ciele obce v oblasti MK nepoznali.

Otázka č. 2: Máte možnosť ovplyvniť, resp. vyjadriť svoj názor alebo návrh k plánu obnovy alebo výstavby cesty v obci?

Áno 9 53 %

Nie 3 18 %

Neviem 5 29 %

Viac než polovica respondentov uviedla, že majú túto možnosť, traja odpovedali, že nie a piati, že nevedia. Z uvedeného vyplýva, že občania majú možnosť vyjadriť svoj názor.

Otázka č. 3: Ako ste spokojný s bezpečnosťou detí a chodcov na MK?

Nespokojný 2 12%

Skôr nespokojný 1 6 %

Ani spokojný, ani nespokojný 3 18 %

Skôr spokojný	9	53 %
Spokojný	2	29 %

Viac než polovica respondentov sa vyjadrili, že sú skôr spokojní a spokojní s bezpečnosťou na MK.

Otázka č. 4: Ako ste spokojný s prístupom obce k riešeniu požiadaviek obyvateľov obce?

Nespokojný	2	12 %
Skôr nespokojný	4	24 %
Ani spokojný, ani nespokojný	3	18 %
Skôr spokojný	6	35 %
Spokojný	2	12 %

Z celkového počtu 17 respondentov, šiesti vyjadrili negatívny prístup obce k riešeniu ich požiadaviek..

Otázka č. 5: Ako ste spokojný s technickým stavom MK v obci?

Nespokojný	1	6 %
Skôr nespokojný	2	12 %
Ani spokojný, ani nespokojný	6	35 %
Skôr spokojný	3	18 %
Spokojný	5	29 %

Respondenti vyjadrili skôr pozitívny názor s technickým stavom MK.

Otázka č. 6: Ako ste spokojný s podporou rozvoja cyklistickej dopravy v obci?

Nespokojný	9	53 %
Skôr nespokojný	4	24 %
Ani spokojný, ani nespokojný	2	12 %
Skôr spokojný	1	6 %
Spokojný	1	6 %

Až 13 respondenti (77 %) uviedli, že s podporou cyklistickej dopravy zo strany obce nie sú spokojní a iba dvaja vyjadrili spokojnosť.

Otázka č. 7: Zvýšila sa podľa Vášho názoru bezpečnosť a plynulosť premávky na MK v obci za posledné tri roky?

bezpečnosť a plynulosť sa zvýšila	9	53 %
zvýšila sa bezpečnosť, ale nie plynulosť	3	18 %
zvýšila sa plynulosť, ale nie bezpečnosť	2	12 %
bezpečnosť ani plynulosť sa nezvýšila	3	18 %

Prevládal názor, že bezpečnosť a plynulosť sa zvýšila, na čo mali vplyv aj vybudované spomaľovacie pasy

Otázka č. 8: Sťažovali ste sa v priebehu r. 2010 – 2012 na správu, údržbu a obnovu MK vo Vašej obci?

Áno 5 29 %
Nie 12 71 %

Nespokojní občania uvádzali, že obec venovala pozornosť hlavným cestným ťahom kadiaľ premáva mestská hromadná doprava a ostatné cesty boli ponechané na občanov.

Otázka č. 9: Ste spokojný s pravidelnou a včasnou údržbou, opravami a ich dostatočnosťou?

Nespokojný 1 6 %
Skôr nespokojný 0 0 %
Ani spokojný, ani nespokojný 4 24 %
Skôr spokojný 8 47 %
Spokojný 4 24 %

Pri tejto otázke prevládal skôr pozitívny názor, iba jeden respondent bol nespokojný.

Otázka č. 10: Ako hodnotíte rozvoj cyklistickej dopravy v obci za posledných 5 rokov?

Neviem 2 12 %
Hodnotím pozitívne 2 12 %
Hodnotím negatívne 13 76 %

Cyklistická doprava v obci bola hodnotená negatívne 13-timi respondentmi, čo predstavuje 76 % - ný podiel respondentov. Dvaja respondenti hodnotili túto problematiku pozitívne a dvaja vyjadrím neviem.

Otázka č. 11: MK najčastejšie využívam.

Ako chodec (pešia doprava) 3 18 %
Ako cyklista, korčuliar a pod. 3 18 %
Ako vodič (motorová doprava) 11 65 %

Otázka č. 12: Váš celkový komentár k preverovanej problematike.

K tomuto bodu boli zo strany respondentov pozitívne aj negatívne reakcie. Kritika bola vznesená na cyklistiku dopravu, pre cyklistov a korčuliarov sa robí veľmi málo a keď sa niečo urobí, tak údržba je na veľmi slabej úrovni a povrch je nekvalitný.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Kontrolná skupina na základe výsledkov kontroly odporúča obci prijať nasledovné opatrenia na zlepšenie systému správy, údržby a obnovy MK:

- V programovom rozpočte zaviesť stabilné názvoslovie programov a ich číslovanie, vypracovať zámery, ciele a merateľné ukazovatele, ktoré by vychádzali zo špecifických cieľov PHSR obce.
- Pravidelne monitorovať výdavky na MK a v prípade potreby realizovať rozpočtové opatrenie
- Pri sledovaní výdavkov na MK, či už na údržbu, opravy alebo rekonštrukcie MK, sledovať jednotkové ukazovatele a ich vývoj,
- V záujme zjednotenia postupov pri odstraňovaní porúch a znižovania nákladov do budúcnosti postupovať pri vykonávaní opráv v zmysle TP 08/2011 Katalóg

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

technológií na opravy základných typov porúch vozoviek. Pri realizácii rekonštrukcií alebo pri výstavbe MK odporúča NKÚ SR dodržiavať normu STN 736110, výsledkom čoho by malo byť uľahčenie ich kontroly vedením obce.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 29.11.2013

Ing. Jozef Žák
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Vasil Potičný
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa:

MVDr. Štefan Krajči
starosta obce